

2021-05-10

Öppet brev till
Hästvälfärdsrådet
Svenska Ridsportförbundet

Glädjande besked på stämman: Hästvälfärden skall arbeta efter de fem domänerna!

Med glädje tog vi i EquiEthics emot beskedet att SvRF skall arbeta med hästvälfärd enligt de fem domänerna (Mellor mfl 2020). Nu förväntar vi oss skillnad i både ridning och hantering!

Tidigare ansågs att välfärd endast var frånvaro av hunger, törst och smärta. Under en längre tid har man nu förstått att hänsyn måste tas även till djurs mentala hälsa och deras emotioner. De fem domänerna är ett sätt att systematiskt jobba med djurvälfärd. Behoven delas in i "Nutrition", "Miljö", "Hälsa", "Beteendeinteraktioner" och "Psykiskt välmående".

De fyra första domänerna handlar om vad djuret har eller inte har i sin omgivning (mat, vatten, skydd), att man ser till att undvika skador och sjukdomar samt vilka beteenden djuret får möjlighet att utföra (exempelvis putsa artfränder) eller slipper utföra.

Den sista domänen "Psykiskt välmående" påverkas av alla de andra. För att få ett högt välmående skall man minska djurs negativa upplevelser så som rädsla, ångest och stress och i stället öka positiva upplevelser som innehåller social samvaro, att bli putsad av andra, nyfikenhet och lek.

Givetvis kan ridning ingå i det positiva, men bara om den utförs med respekt för hästen som biologisk varelse. Det här betyder att ryttare, tränare och alla andra som finns runt hästar behöver skaffa sig en större kunskap om hästen som djur, vilka sociala behov en häst har, hur inlärning fungerar och inte, samt att kunna skilja på biologi och antropomorfism.

Nu har detta synsätt äntligen kommit till hästvärlden. Det här är mycket positivt för hästarna och för utövare bör det innebära förändringar av vedertagna arbetssätt. Nedan följer några exempel på företeelser vi ser fram emot att slippa se:

Samtidiga motstridiga hjälper: Eftersom samtidiga motstridiga hjälper skapar konflikt för hästen och i förlängningen också leder till skarpare hjälper bör man se över hur man lär ut hjälpgivning till ryttare. Exempelvis bör man revidera Ridhandboken så att det tydligt står att hjälper inte skall ges samtidigt i stället för som nu "tygelhjälp ska alltid användas tillsammans med vikt och skänkelhjälp".

Inspänningar: Den tvingande formen genom gramantygel som gör att nacken böjs på ett för hästen onaturligt sätt ska inte användas och förklaringen till varför ges av hästforskare i boken Equitation Science. Att longera en häst med inspanning bakom lod kan aldrig vara förenligt med god välfärd.

Pessoasele: En anordning där hästen drar sig själv i munnen när den rör benen. Förutom smärta tillfogas hästen ångest genom konflikten mellan framåtdrivningen från linföraren och draget i munnen från selen som kommer då hästen rör sig.

Hästar som på framridning går till synes självmant bakom lod i mer eller mindre hyperflexion under längre tid: Här har man använt en metod som är tvingande, hästen har försatts i ett tillstånd av inlärdd hjälplöshet och förändrar inte formen trots att hjälperna inte används i stunden.

Hårt spända nosgrimmor och sår i munnen: Detta bör ju redan inom den befintliga lagstiftningen vara oacceptabelt, men förekommer trots det allt som oftast.

Frånvaro av utevistelse: Friska hästar skall normalt ha många timmars utevistelse.

Ensamrutor i stället för i grupp som norm: Den förskjutning från flera hästar i en hage till dessa rutor med en häst i varje ruta som norm kan inte fortgå. Utvecklingen måste vändas!

Ovanstående är bara några av de förändringar vi förväntar oss att se!

Med vänlig hälsning

Styrelsen EquiEthics

Referens: Mellor, D. J., Beausoleil, N. J., Littlewood, K. E., McLean, A. N., McGreevy, P. D., Jones, B., & Wilkins, C. (2020). The 2020 Five Domains Model: Including Human–Animal Interactions in Assessments of Animal Welfare. *Animals*, 10(10), 1870; McGreevy, P., Christensen, J. W., Von Borstel, U. K., & McLean, A. (2018). *Equitation science*. John Wiley & Sons.